

שיתוף פעולה בין הקונסרבטוריונים ומגמות המוזיקה

מוזיקה היא תחום דעת, שונה מתחומי דעת אחרים הנלמדים בבית הספר. לימודים במגמת המוזיקה נשענים על כך שהתלמיד ילמד נגינה או שירה באופן אינדיבידואלי. תלמיד שאינו לומד נגינה או שירה באופן פרטי, אינו יכול ללמוד במגמת המוזיקה.

לימודי המוזיקה אם כן נלמדים בשני קמפוסים:

- בית הספר
- הקונסרבטוריון / הוראה פרטית.

זוהי נקודת המוצא לחשיבות שיתוף הפעולה והקשר שבין מגמות מוזיקה לקונסרבטוריונים.

חשוב כי נפעל ביחד באותו מרחב חינוכי, בתיאום ובהתאמה ונהיה לכוח מניע, לכוח שדוחף ומעצים את התלמידים, כוח שנושא באחריות משותפת לחינוכו המוזיקלי של התלמיד, טיפוחו וחשיפתו בפני ידע מוזיקלי נרחב דרך התנסות בביצוע כפרט וכחלק מקבוצה. שני הגופים משלימים את אותו הפאזל, שהתוצר שלו הוא בוגר משמעותי בתחום המוזיקה.

הנקודות שיופיעו להלן, יהוו בסיס להגשמת השקפה זו:

1. הכרה בשיקול הדעת של צוות הקונסרבטוריון באשר לבחינות קבלה ובחינות שנתיות של התלמיד – כדאי לשקול הרכבי בוחנים משותפים. יש ליצור מנגנון להעברת מידע לגבי קצב ההתקדמות של התלמיד על מנת "למתוח" את יכולותיו של התלמיד, לשלב כוחות לקידום התלמיד וכדי שהתלמיד יקבל חוות דעת אחת לגבי מצבו הלימודי ובכך להימנע ממצב, שבו כל גוף מושך לכיוון אחר, והתלמיד יוצא מבולבל. בקונסרבטוריון מתקיימים לימודים פרטיים, ובו מתקיימת כל הזמן בדיקת רמת התלמיד ותהליך התקדמותו. המגמה צריכה להיעזר במערכת זו כדי להעריך את רמת תלמידיה במישור הפרטי.
2. יש לייצר שיח ולקבל החלטות משותפות לגבי חלוקת הזמן של פעילויות התלמידים – בהתייחסות אישית לכל תלמיד ותלמיד. יש ליצור מצב שלא תהיה חפיפה בין פעילויות המגמה לפעילויות הקונסרבטוריון (לא בזמנים ולא בתכנים) כמו כן יש להימנע ממצב של עומס שוחק ומיותר על התלמיד.
3. לפני תחילת שנת פעילות רצוי לקיים ישיבה על תכנית העבודה והתכנים. חשוב לעבוד בשיתוף פעולה, למנוע חפיפה בתכנים ואף לייצר תכניות המשלימות זו את זו עבור התלמידים ולייצר ממשקים של איגום משאבים.
4. איגום משאבים ניתן לעשות ברכישת ציוד, בכיתות אומן, בסל העשרה לתלמידים, ברכישת תוכנות מוזיקליות, בעיבודים, ברכישת/השאלת ציודי ספח.
5. הכרת הדדית של המוסדות בהשתתפות התלמידים בהרכבי ביצוע – יש להימנע מכפילות הרכבים. במידה ומתקיימים הרכבי מגמה, יש לשאוף כי יהיו מבודלים מהרכבי הקונסרבטוריון. יש לשאוף לא להעמיס על התלמיד השתתפות בהרכבי ביצוע רבים.

מדינת ישראל
משרד החינוך

המינהל הפדגוגי
הפיקוח על הקונסרבטוריונים

המזכירות הפדגוגית
אגף אמנויות

6. יש לאפשר לצוות מגמת המוזיקה לחשוף ולשווק את תכנית המגמה לתלמידי הקונסרבטוריון. כמו כן באירועים קונסרבטוריונים, ניתן לתת במה להרכבי המגמה, על מנת שהתלמידים והוריהם ייחשפו לפעילות המגמה, המשלימה את החינוך המוזיקלי של התלמיד. באותה המידה יש לתת במה להרכבי הקונסרבטוריון באירוע של מגמת המוזיקה. כחלק מאקלים של אומנות שיש לייצר בבית הספר, בו מתקיימת מגמה, רכז המגמה צריך לחשוף את תלמידי ביה"ס לשפת המוזיקה, לתת במה לתלמידי המגמה, כך שיוכלו להביא לידי ביטוי את הנגינה האינדיבידואלית שלהם, לדוגמה במסורת של "במה פתוחה", המתקיימת אחת לפרק זמן קבוע.
7. עידוד תלמידים הלומדים אצל מורים פרטיים להשתלב בלימודים במסגרת הקונסרבטוריון תוך הדגשת אישור מורי הקונסרבטוריון להגיש לרסיטל, איכות המורים הנבחרים בקפידה ושמרבותם בעלי הכשרה מתאימה להוראה.
8. כל פנייה לגבי רמת ההוראה הפרטנית, תעשה ע"י רכז המגמה אל הקונסרבטוריון ולא באמצעות התלמיד והפנייתו למורה פרטי.
9. בישובים בהם קיימת יותר ממגמה אחת, יש לחתור ליצירת שונות באופי המגמות ולכוון את התלמידים בבחירת המגמה בהתאם לנטיית ליבם, כישוריהם ויכולותיהם.
10. רכז המגמה צריך ליצור קשר בין החומרים המנוגנים בהרכבים ובתזמורות הקונסרבטוריון לבין הלימודים התיאורטיים וניתוח היצירות מתוך הגברת הרלבנטיות של חומרי הלמידה לעולמו של התלמיד, הגברת המעורבות וההזדהות של התלמיד ויצירת הבנה מעמיקה יותר של חומרי הלמידה.
- שיתופי פעולה לא מתקיימים בין מוסדות אלא בין האנשים המובילים במוסדות. ניתן לייצר עוד שיתופי פעולה רבים, כמו בתחום הרסיטלים, עבודות הגמר ועוד. זוהי אחריות משותפת של רכז המגמה ומנהל הקונסרבטוריון לייצר את שיתופי הפעולה, שכן השלם גדול מסך חלקיו.